

Türkiye'deki ilaç sektörünün gelişimini merkezimize aldık

Boehringer Ingelheim Türkiye Genel Müdürü Evren Özlü:

"Boehringer Ingelheim Türkiye organizasyonuna liderlik etmeye başladığım 2016 yılından bu yana en önemli önceliğimiz; ülkemizde ilaç sektörü otoritelerinin vizyonu ile uyumlu şekilde paydaşlarımızın ihtiyaçlarına odaklanmak oldu."

Boehringer Ingelheim Türkiye Genel Müdürü Evren Özlü

Dünyanın en büyük 20 ilaç şirketinden biri olan Boehringer Ingelheim'in Türkiye operasyonunun sorumluluğu yerilen ilk Türk olarak geçiyorsunuz. İlaç sektöründe büyük bir tecrübeniz bulunuyor. Bu noktaya geliş sürecinizi sizden dinleyebilir miyiz?

1991 yılından bu yana çalışma hayatımın içindeyim ve bu sene sektördeki 25'inci yılım. Bu 25 yıl içinde birçok farklı firmada ve pozisyonda görev aldım. 2010 yılından bu yana da Boehringer Ingelheim ailesinin bir üyesiyim. İlk 3 yılında Boehringer Ingelheim Türkiye İnsan Sağlığı İş Birimi'nin yöneticisi olarak görev yaptım. Bu süreçte firma tarafından gerçekleştirilen bazı eğitim programlarına gönderildim. Boehringer Ingelheim Almanya tarafından yürütülen Denetim Programı'na konuk denetçi olarak dâhil oldum ve değişik ülkelerin denetleme süreçlerini inceleme ve raporlama görevlerini üstlendim. Sonrasında Orta Doğu, Türkiye ve Afrika Bölgesi (META) Pazarlama Birimi'nin başına atanarak, 72 ülkenin pazarlamasının başında görev almak üzere Dubai'ye taşındım. Burada ilaç sektörüyle ilgili farklı tecrübeler edinme, farklı ülkelerin iş modelleri ve lokal dinamiklerini gözlemleme şansım oldu. 2016 yılında ise Boehringer Ingelheim Türkiye organizasyonunun başına getirildim ve şirketin 25 yıllık tarihindeki ilk Türk yönetici olarak göreve başladım.

Dilerseniz, biraz da Boehringer Ingelheim'den bahsedelim.

134 yıllık bir tarihi olan Boehringer Ingelheim olarak, ilaç sektöründeki en büyük 20 şirket arasındayız. 25 yıldan bu yana da Türkiye'de faaliyet gösteriyoruz. Araştırma odaklı bir ilaç şirketi olarak hedefimiz, her iki faaliyet alanında da sağlığı ve hayat kalitesini geliştirmek. Bu kapsamda yıllık net satışımızın yüzde 18'ini Ar-Ge harcamalarına ayırıyoruz. Öncelikli hala yeterli tedavi seçeneğinin bulunmadığı hastalıklara odaklanıyoruz ve yenilikçi tedaviler geliştirmeye yoğunlaşıyoruz. Hayvan Sağlığı alanında ise gelişmiş koruyucu tedavileri merkezimize alıyoruz. Türkiye organizasyonu olarak 2018 yılında önemli gelişmeler kaydettik ve toplamda 76 milyon euro net satış gerçekleştirdik. Bu satışların 65 milyon eurosu İnsan Sağlığı, 11 milyon eurosu ise Hayvan Sağlığı tarafından gerçekleştirildi. Şu anda ilaç piyasasında en hızlı büyüyen ilk 5 firma arasındayız ve geleceğe ümitli bakıyoruz.

Türkiye operasyonunun başına geldiğinizden bu yana ne gibi farklılıklar yarattınız?

Boehringer Ingelheim Türkiye organizasyonuna liderlik etmeye başladığım 2016 yılından bu yana en önemli önceliğimiz; ülkemizde ilaç sektörü otoritelerinin vizyonu ile uyumlu şekilde paydaşlarımızın ihtiyaçlarına odaklanmak oldu. Hem İnsan Sağlığı hem de Hayvan Sağlığı iş birimlerinde; klinik araştırmalar, yatırımlar, yerleşme ve yeni ürünlerin hızla ruhsatlandırılması gibi sektörün merkezindeki konularda otoritelerle iş birliği yaparak ilerledik. Şirketimizi konuların Türkiye'deki ilaç sektörünün gelişimini ve kamu sağlığını her zaman merkezimize aldık. Bu noktada öncelikli başlıklarımızdan biri yerleşme oldu ve 2017 yılı itibarıyla planlara dökme-ye başladığımız çalışmalarımızda önemli gelişmeler kaydettik. Geçmiş 3 yıldaki en önemli bir diğer başarımız ise; Boehringer Ingelheim'in karşılanamamış medikal ihtiyaçlara yönelik tüm yenilikçi ilaçlarını kamu sağlığına ve Türk hekimlerinin hizmetine sunabilmemiz. Türkiye'de yenilikçi ürünlerle büyümeye ve yeni moleküllerin geliştirilmesi için klinik çalışmalara yatırım yapmaya her zaman devam edeceğiz.

Gelecek için umut vaat eden bir portföye sahibiz

Takeda Türkiye Genel Müdürü Şeyda Atadan Memiş: "Takeda olarak içinde olduğumuz dönüşüm yolculuğumuzun hızını artırdık. Türkiye'de daha fazla insanın hayatına dokunma fırsatı bizi çok heyecanlandırıyor."

Dünyanın en büyük 10 ilaç şirketinden biri olan ve biyofarmasötik alanda lider konumda bulunan Takeda'nın Türkiye Genel Müdürlüğü görevine getirildiniz. Kendinizden bahsedebilir misiniz?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden 2000 yılında mezun oldum ve aynı üniversitede işletme yüksek lisansı yaptım. 2002 yılında Eczacıbaşı-Baxter'da Ürün Müdürü olarak başladığım iş hayatımda Parenteral Beslenme, Medikal Cihazlar ve Hematoloji alanlarında farklı ürün portföyleriyle çalıştım. 2015 yılında Eczacıbaşı-Baxter / Baxalta bölünmesi ile 2016 yılındaki Shire-Baxalta satın alması süreçlerinde yönetim ekibinin bir parçası olarak aktif görevler üstlendim. Takeda'nın global olarak Shire firmasını satın almasının ardından, yaşanan entegrasyon sürecinde Eylül 2018'de Shire Genel Müdür Vekili olarak atandım. Yenilenmiş yapıda da 1 Mart 2019 itibarıyla Takeda Türkiye Genel Müdürü olarak göreve başladım. Evli ve 10 yaşında ikiz kız çocukları sahibiyim.

Takeda ilaç sektöründe hem global Japon bir firma olması, hem de durumu ile dikkat çekiyor. Biraz Takeda'dan bahsedebilir misiniz?

Takeda'nın köklü tarihi, 18. yüzyılın ortalarında yaşamış genç bir adamın başarı hikâyesiyle başlıyor. 1781 yılında I. Chobei, Osaka'daki küçük bir kasabada Takeda'yı kurarak, 238 yıl önce uluslararası bir ilaç şirketinin temellerini atıyor. O günden bugüne; Takeda'nın ikili yaklaşımı,

Takeda Türkiye Genel Müdürü Şeyda Atadan Memiş

sayırsız nesle aktararak kurumsal kültürümüzün temelini oluşturdu. Bugün, tüm dünyada hastaları merkeze alan felsefemizle birlikte kuruluşumuzdan bu yana "Bütünlük, Dürüstlük, Adalet, Azim" değerlerimizin rehberliğinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Takeda'nın sürdürülebilir başarısının temellerinden biri de kuruluş anından itibaren hiç değişmemiş olan ve kutup yıldızı gibi bize ışık tutan dört önceliği: "Hasta", "Güven", "İtibar" ve "İş". Aynı zamanda gelecek için umut vaat eden, yenilikçi ilaçlardan oluşan güçlü bir portföye sahip olan Takeda'nın portföyünün son dönem satın almalarıyla daha da güçlendiğini söyleyebiliriz.

Peki Takeda Türkiye'deki çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Takeda olarak içinde olduğumuz dönüşüm yolculuğumuzun hızını artırdık. Türkiye'de daha fazla insanın hayatına dokunma fırsatı bizi çok heyecanlandırıyor. Bu yolculuğumuzda hastaları iyileştirmeye yönelik taahhüdümüzü her zaman ilk sırada tutarken, umut olacak yeni tedavileri hastaların erişimine sunmaya devam ediyoruz. Şu an odaklımız onkoloji, hematoloji, gastroenteroloji, immünoloji, nadir hastalıklar ve temel ürünler olmakla birlikte, farklı tedavi alanlarındaki çalışmalarımız da devam ediyor. İşimizde, başarımızda ve daha sağlıklı bir gelecek için gerçekleştirdiğimiz her şeyin temelinde insan var. Takeda olarak 2018 ve 2019 yılında Global Top Employers tarafından çalışanlarına en iyi koşulları sağlayan şirketlere verilen "Global En iyi işveren" ödülünü kazandık. Bununla birlikte son 3 yıldır Türkiye ekibi olarak "En iyi işveren" ödülümüzü koruyoruz.

Bu sertifikaları insan kaynakları alanında gerçekleştirdiğimiz çalışmalar ve politikalarımız ile almaya hak kazandık. Kazandığımız ödüller, en iyi işveren olmak için çıktığımız bu yolda yaptıklarımıza ve gelecek planlarımıza büyük değer katıyor. Kurumsal Sosyal Sorumluluk faaliyetlerimiz ise, paydaşlarımızla iş birliği içinde Türkiye'de kamu bilincini arttırmaya yönelik projeler yapılmasını destekliyoruz. Bu kapsamda "Farkım Nadir Olmak, Elini Uzat Farkındalık Yarat" projesi ile Türkiye'de nadir hastalıklar alanında ilk kez geniş çapta kitlelere ulaşan bir kampanyaya imza attık. Global yetkinliklerimizi Türkiye'deki mevcut ihtiyaçlarla buluşturarak hastaları iyileştirme yolculuğumuzda tutkulu çalışmaya devam edeceğiz.

İlaç sektörü sadece yöneticiler değil, liderler arıyor

İlaç sektörü hızlı değişimler yaşanan bir dünya olması nedeniyle şirketler, sadece çalışanları idare edecek yöneticiler değil "lider özellikleri" taşıyan yöneticiler arıyor. Söz konusu yöneticilerin etkin yönetim becerilerine sahip olmaları bekleniyor.

Etkin yönetim becerilerinin kapsamında ise öncelikle ekip ile etkin iletişim kurma becerisi geliyor. Başarılı bir liderin ekip elemanlarını dinlemesi ve geri bildirimleri önemsemesi de başarı hikâyesinin yapı taşlarını

oluşturması anlamına geliyor.

Sözünde duran yöneticiler

Başarılı bir liderin ekip elemanlarını sadece dinlemesi yeterli olmayor; sözünde duran ve güvenilir bir

birey olması da her açıdan büyük önem taşıyor. Bunun yanı sıra iyi bir liderden çalışanların performans göstergelerini iyi takip ederek hakça davranması bekleniyor. Günümüzün büyük imkânlarla sahip bilimsel ortamında, alanına ve son gelişme-

lere hâkim bir yönetici olmak ise ilaç sektörü yöneticileri için kritik bir önem taşıyor. En fazla değer yaratan sektörlerden biri olarak anılan ilaç sektöründe başarılı bir lider olmak için kişinin çoğu zaman gecesini gündüzüne katması gerekiyor.

GELECEĞİ DÜŞÜNMEKTEN VAZGEÇEMEYİZ.®

CT Farma ve TFL Pharma Grup CEO'su Dr. Şerhan ŞİMŞEK: "Tüm çalışmalarımızda gerek araştırma ve geliştirme gerekse patentli yenilikçi takviye edici ürünlerimizde dikkate aldığımız tek gerçek 'Geleceği Düşünmekten Vazgeçemiyor Olmamızdır'."

CT Farma'yı kuruluşundan bu yana bilimsel çalışmaları referans alarak sürdürülebilir projeler içerisinde yer alan bir firma olarak biliyoruz. Hem kendinizi, hem de firmanızı tanıtır mısınız?

İlaç sektöründe ve özellikle Ar-Ge bölümünde çalışmaya, üniversiteye girdiğimde karar vermiştim. Sektöre 1996 yılında, Bilim İlaç Ar-Ge Bölümü'nde Biyolog olarak girdim. Paralel olarak akademik kariyerime de devam

ettim. Aynı yıl ise Moleküler Biyoloji Master Programına başladım ve 2000 yılında tamamladım. Aynı yıl Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Biyoteknoloji Anabilim Dalı'nda doktora programına başladım, doktoramı 2007 yılında tamamladım. 2003 yılında, o zamanki adı İsan-Hexal olan ve daha sonra Sandoz olacak olan Alman şirketinde, Formülasyon Geliştirme Şefi olarak göreve başladım. 2009 yılında Colorcon firmasında, Türkiye ve Orta Doğu Bölge Teknik Müdürlüğü görevini yaptım. 2012 yılında CT Farma'yı, 2017 yılında, TFL Pharma Türkiye'yi ve 2018 yılında da aynı isimle, Belçika şirketi olan TFL Pharma BVBA'yı kurdum. 2012 yılından bu yana faaliyet gösteren CT Farma, bir ilaç araştırma geliştirme şirkettir. Faaliyetlerini TÜBİTAK Teknoparkı'nda sürdürmektedir. Türkiye ve yurt dışındaki müşterilerine, eşdeğer ilaç ürünlerine ait projeleri anahtar teslim olarak gerçekleştirmektedir. Araştırma ve geliştirme faaliyetlerimiz, küçük moleküller, biyoteknolojik peptidler ve biyobenzerler, gıda takviyesi ve dermokozmetik alanlarını kapsamaktadır. Bugüne kadar, 190'dan fazla proje tamamlanmış durumdayız. CT Farma, 2015 yılında kendisi için de ilaç gıda takviyesi ve dermokozmetik alanlarında ürün geliştirme faaliyetleri yürütmeye de başlamıştır. Bu çalışmaların meyvelerini de almaya başlamış bulunuyoruz. İlk ilaç ruhsat başvurularımızı, 2018 yılında yaptık. Aynı yıl, patenti 2 adet gıda takviyesi ürünümüz ile 4 adet dermokozmetik ürünümüzü piyasaya verdik. Bu bağlamda, bu ürünlerimizin ruhsatlandırma, satış ve pazarlama faaliyetleri için de 2017 yılında, TFL Pharma'yı kurduk. Bu şirketimiz, arkasında CT Farma'nın

bilimsel gücü ile özellikle doğumdan başlayarak, sağlıklı yaşlanma konseptine uygun ürünleri portföyüne katma stratejisini sürdürmektedir. Türkiye'de gıda takviyesi geliştirerek, buna patent yatırımı yapan ilk firmayız. İki ürünümüz de yenilikçi özellikleri ile hekimlerimiz tarafından büyük ilgi görmektedir. Custom Supplements markası altında, "Curcumin + Selenyum" içeren ODT tablet ve "Glutasyon + Selenyum" içeren kapsül formunda ürünlerimiz piyasada bulunmaktadır.

Gebze'de Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde yer alan laboratuvarımızda 2012'den beri çalışmalar gerçekleştiriyorsunuz. Bu çalışmalarla ilaç sektörüne ne gibi katkılarda bulunuyorsunuz?

En büyük katkımızın Türkiye'nin en büyük sorunlarından bir olan know-how ithalatına olan ihtiyacın azaltılması alanında olduğunu düşünüyoruz. Geliştirme çalışmalarımızın tamamı güncel regülasyonlara ve sağlık bakanlığının ruhsatlandırma mevzuatlarına uygun olarak yürütülmektedir. Ayrıca bu mevzuatların tamamı Avrupa mevzuatları ile birebir entegredir. Bu avantajı kullanarak yurt dışı şirketimiz aracılığı ile ilaç alanında know-how ihracatına da başlamış durumdayız.

Sektörün başarılı ve renkli yöneticilerinden birisi olduğunuz, geleceğe dönük planlarınızla firmanıza büyük

katkılar sağladığınızı biliyoruz. Ayrıca yakın zamanda yurt dışı operasyonlarına başladığınızı da biliyoruz. Bu konuyu sizden dinlemek isteriz.

Bu soruyu, ilgi alanım olan Michelin yıldızlı şefler ile bağlantılı olarak yanıtlamak isterim. Nasıl ki ilk 2 yıldız için malzeme kalitesi, hazırlama ve pişirme konusundaki ustalık, yaratıcılık, ödeme karşılığının alınması ve kalite standartlarındaki istikrar, genel ambiyanın menüyle bütünlüğü, hizmet kalitesi, restoranın yenilikçi olması, şefin restoran sahibi olması gibi kriterler aranırken; 3. yıldız için bunların dışında bazı şeylerin de olması gerektiği aşikârdır. Aslında bunlar belli olmakla birlikte, hayata geçirilmesi o kadar da kolay değildir. Sürekli iyileşmek, gelişmek ve daha mükemmel yakalayabilmek için sürekli çok çalışmak gerekir. Bizim yurt dışı operasyonlarını başlatma sebebimiz, aslında bu 3. yıldızı alabilmektir. Yani olduğumuz noktadan daha ileri gitmek, daha mükemmel ulaşmak için neler yapabileceğimizi düşünmek ve hep arayış içinde olmak. 3. yıldız ancak böyle alınabilir. TFL Pharma BVBA, 2018 yılında kuruldu. Belçika'nın kuzey bölgesi olan Flaman bölgesinde, Hasselt Üniversitesi'ne bağlı Bioville Teknoparkı'nda yer alıyoruz. Bir yıl içerisinde, 3 adet gıda takviyesi ruhsatı aldık. Markalarımızın tamamı, Avrupa Birliği içerisinde tescil edildi. Gerek ilaç, gerekse gıda takviyesi için lokal danışmanlarımız mevcut. Farklı dozaj formlarına dedike olmuş CMO'larımız mevcut. Çok yakında da üretimlerimiz başlayacak. Ayrıca, Türkiye'den firmaların yurt dışı çalışmaları için de destek sağlama konumuna gelmiş bulunuyoruz. Flaman bölgesi, ilaç Ar-Ge'si açısından büyük bir potansiyele sahip ve bizim hedeflerimiz ile çok fazla ortak paydası mevcut. Burayı, dünyaya açılma açısından bir üs olarak değerlendirmeyi planlıyoruz. Türkiye'den Belçika'ya ilaç know-how satışına da başladık ki bu Türkiye için bir iltir. TFL Pharma

BVBA, FlandersBio ve Happy Aging platformlarının da üyesidir. Şirket olarak TÜRK-BELÇİKA-LUKSEMBURG TICARET DERNEĞİ yönetim kurulunda yer almaktayız.

Oldukça geniş bir alanı kapsayan çözümleriniz bulunuyor. Bunları okuyucularımızla paylaşabilir misiniz?

Ürün geliştirme alanında Küçük Moleküller, Biyoteknolojik Moleküller, Peptidler, Biyobenzerler Takviye Edici Gıda, Dermokozmetik alanlarında faaliyet gösteriyoruz. Bununla birlikte piyasada mevcut olan geliştirmiş olduğumuz patentli gıda takviyelerimiz ile tamamlayıcı tıp alanında büyük bir boşluğu doldurduğumuzu düşünmekteyiz. Curcumin + Selenyum içeren ODT tablet, sahip olduğu hücre kültüründen insan klinik çalışmalarına kadar geniş yelpazede klinik çalışmalarıyla ve bunun yanı sıra selenyum ile takviye edilmesiyle ODT formuna sahip olan dünyada ilk türüdür. Glutasyon + Selenyum içeren kapsül ise Türkiye'deki en yüksek doz olup, yine selenyum ile takviye edilmesiyle ve sahip olduğu mide asidinde çözünmeyen özelliği ile yüksek biyoyararlanımı sağlamaktadır.

www.ctpharma.com.tr
www.tflpharma.com
www.aboutfuture.shop